

כסלו תשס"ט
גיליון 5

ב"ה

צד עיינותיו

לצאורים

בתוקף ובנחת

מדברי הרבי מליובאוויטש זי"ע

אם את כל המצוות צריך לקיים בתוקף, כל-שכן את מצוות אהבת ישראל, שהיא יסוד כל התורה, צריך לקיים בתוקף מבלי להתפעל משום אדם.

צריכים לדבר עם יהודי אודות תורה ומצוות, ואם הדברים אינם פועלים, צריכים לדבר עוד הפעם. ואפילו אם הלה 'בועט' – גם אז לא צריכים להתפעל. אדרבה, העובדה שהלה 'בועט' מוכיחה שהוא חי והדבר נוגע לו!...

וממילא, צריכים לדבר עמו עוד הפעם ועוד הפעם, עד שיתקבלו אצלו הדברים. צריכים אמנם לדבר בדברי נחת כדי שיתקבלו הדברים, אבל יחד עם זאת צריך ללכת מתוך תוקף עד לתוקף של מסירת נפש. וכשידברו בנחת ובתוקף – יצליחו.

וכל זמן שעדיין לא הצליח – עליו לדעת שהאשמה אינה בזולתו אלא בו. הזולת – טוב הוא, אלא שהדיבור שלו עם הזולת אינו בדברים היוצאים מן הלב, ולכן, אין הדברים נכנסים אל הלב.

צריך הוא אפוא לומר פרק תהילים שדבריו יהיו יוצאים מן הלב, ובמילא יהיו גם נכנסים אל הלב.

שמחת תורה תשי"ב

בס"ד

כיום כולם כבר יודעים כי איבור יהודים לתורה ומצוות זוהי המשימה, בה"א הידיעה, של דורנו. את ההשלכות מראיונות הלכת של ניתוק עם ישראל מיהדותו אנחנו פוגשים בכל צווית אפשרית.

במקום לעצום או גרוץ מכך, להתייאש, עלינו להפגיש שרועים' ולצאת לעבודה: להפגיש שרועים לאנשים ולהניח להם תפילין. הפצת היהדות היא התמודדות אמיתית, עמוקה ונכונה עם שורש הבעיות של עם ישראל.

הגיליון הנכאי של 'מעיינות' ל'צעירים' בוצר כולו בנושא קריטי זה: למה, איך, מי וכמה, רעיונות מהאברה, מאחרים, ראיון עם הרב איוס דרוקמן שליט"א, ראש ישיבות בני-עקיבא, וגם סיפור מדהים.

עם סיום עריכת הגיליון, הצדענו לשמוע, מד עם כל בית ישראל, על האסון הנורא שהתרחש בבואבי, בהודו. יהיו נא הגיליון והפעילות הטובות שבצ"ה יצאנו ממנו, לעילוי נשמת הנרצאים הי"ד, לע"ן שלימי הרבי, שמסרו את נפשם אף באייהם להפצת היהדות.

שנשע ותבשר בשורות טובות, אנוכה שמא!
המערכת

גליון זה בנושא הפצת יהדות יוצא לאור לעילוי נשמת

הרב גבריאל נח ורבה הולצברג הי"ד

שלוחי הרבי מליובאוויטש זי"ע לבומבי שבהודו שנהרגו על קידוש השם בעת מילוי תפקידם

מוקדש על ידי:

הרב שמואל אהרון לוי ומשפחתו שיחיו קרית מלאכי

הרב יוסף יצחק פיקרסקי ומשפחתו שיחיו תל אביב

אחריות

מנחם איתן

בחודשים האחרונים אירעו בארץ כמה מקרים עצובים של תאונות 'פגע וברח'. הנהג הדורס העדיף להציל את עצמו ולהימלט מהמקום, מבלי להגיש עזרה לאדם שבו פגע.

התופעה מזעזעת אותנו, אך משום מה היא לא גורמת לנו להזדעזע מעצמנו. אנחנו רואים אנשים במצוקה נוראית, מחייכים אליהם ופונים לעיסוקנו.

גם אנו חיים בתודעה של 'חיה ותן לחיות', תחיה לעצמך ואל תתערב בחייו של האחר. התרגלנו לשקר ששמו "דתיים" ו"חילונים", כאילו מי שדתי שייך למצוות ומי שאיננו דתי פטור מהם. ולכן, נדמה לנו שזה לא יפה ולא מוסרי להתערב בחייו של 'חילוני' ולעניין אותו בדבר של תורה. הרי הוא 'חילוני'!

יהודי איננו יכול להיות 'חילוני', מלשון 'חול', מפני שכל יהודי הוא קדוש. במי שמכונה 'חילוני' שוכנת אותה נשמה קדושה שיש לאחיו ה'דתי', והיא זו שנותנת לשניהם את הרצון והיכולת להתקשר לה' ולמצוותיו. משום כך, גם 'חילוני' זקוק לאוויר של תורה ומצוות, ואם יהודי אחר עומד מנגד ולא מעניק לו את מנת החמצן הזו, הוא גוזל ממנו חיים.

באחת משיחותיו, אמר הרבי שדורנו דומה לבית שלם העולה בלהבות, ובאותה שעה נמצא בו אדם הישן שינה עמוקה. מי שיאמר – "תנו לו לישון", "לא יפה להפריע לו, הוא בחר לישון עכשיו", נחשב במידה רבה לשופך דמים! כל אדם עם

גנוזה קדושה רבה והשפעה מרחיקת לכת. למצוות המעשיות יש כוח מיוחד – לחבר אותנו להשם מכל מצב ורמה שבה אנו נמצאים.

לכן, גם יהודי שלא מבין, לא מרגיש ולא מאמין, זו קדימה מקיום מצווה. הרבי מליובאוויטש הצביע על עשר מצוות מסוימות – 'עשרת המבצעים' – המהוות שער ובסיס לכל שאר המצוות. תפילין, לימוד תורה, כשרות ומזוזה, הם חלק מרשימה זו של מצוות המעוררות את החיבור המיוחד של יהודי לקב"ה.

בקיצור – מצוות, ברוך ה', לא חסר, אז יאללה לעבודה!

מינימום שפיות מבין שמוכרחים להיכנס ולטלטל את אותו ישן עד שיתעורר! אולי ברגעים הראשונים הוא יצעק ויכעס עלינו, אך לאחר מכן הוא בוודאי יודה בכל ליבו למי שהציל אותו מהשריפה.

גם יהודי שלא מבין, לא מרגיש ולא מאמין, זו קדימה מקיום מצווה

השכנים שלנו, אלה מהבניין ממול ואלה שבאוטובוס, נמצאים בסכנת מוות רוחני! נשמתם הולכת ומתנתקת ממקור חייה – הקדוש ברוך הוא! למי יש את הפריבילגיה להסס או להתבייש?!

איך עושים את זה? פשוט להציע. להציע ליהודי שמולך ללמוד תורה או לקיים מצווה. בלימוד תורה של כמה דקות או בקיום מצווה אחת,

צימאון יהודי אמיתי

ראיון עם

הרב חיים זרוקמן שליט"א ראש ישיבת אור עציון וראש ישיבות בני עקיבא

במשך שנים ארוכות הייתה מצוות יישוב הארץ המשימה המרכזית של הציבור הדתי-לאומי; בשנים האחרונות אנו שומעים יותר ויותר על כיוונים נוספים, והמרכזי שבהם – פעילות הפצת יהדות והחזרה בתשובה. האם לדעת הרב זוהי מגמה מבורכת? מה השתנה במשך השנים?

היום שנים, שההתמקדות המעשית הייתה בכיוון של יישוב ארץ ישראל. המחשבה הייתה, שאם לא נעשה מייד מה שצריך לעשות, מי יודע מה יהיה מחר. אלא, מה, מתבררת האמת, שבלי יחס אמיתי ליהדות, גם מצוות יישוב הארץ לא יכולה להתקיים בשלמות.

כדי שתהיה הזדהות לאומית עם מצוות יישוב הארץ, יש צורך להביא את הציבור לכדי יחס עמוק לארץ הזאת, שידע

שהארץ הזאת איננה סתם "שטחים". על הפסוק "לך לך... אל הארץ אשר אראך", אומר הרב חרל"פ זצ"ל: תלך לארץ כזאת שרק אני אראה לך את מהותה האמיתית. בלי שאראה לך, בעיני בשר, זוהי ארץ רגילה, מה מיוחד בה? כדי להכיר שיש כאן משהו מיוחד, שיש כאן איזה תוכן, קדושה, ערך, בשביל זה צריך משקפיים אלוקיות להסתכל דרכן. ללא יהדות, יכולה, חלילה, להיות מצוות יישוב א"י משהו שעובר, למרבה הכאב והצער. מסיבה זאת, ולא רק מסיבה זאת, יש צורך להתמקד בהפצת יהדות.

האם זוהי משימה ציבורית – מבוגרים וצעירים, בנים ובנות – או רק תפקידם של שליחי הציבור, כדוגמת רבנים ומרצים?

אני חושב שזו שליחות כלל ישראלית. אם אתבטא בחריפות: אם אני רואה את אחי טובע בנהר, האם אשאל מי צריך להציל אותו? כל מי שרק יכול צריך להציל אותו! כמובן שיש כאלה שמסוגלים יותר ויש כאלה שמסוגלים פחות, יש כאלה שמסוגלים בצורה כזאת, יש כאלה שמסוגלים בצורה אחרת. הדוגמה הקלאסית לאיסור "לא תעמוד על דם רעך" היא אם אתה רואה מישהו שטובע בנהר ואינך מציל אותו. למרות שלא דחפת אותו לנהר ולא גרמת לכך, אם אינך מציל, אתה עומד על דמו. טביעה במובן הרוחני היא לא פחות חמורה מטביעה במובן הפיזי. אז כל מי שיכול להציל – מחויב בכך. תודעת השליחות היא שאנחנו עם אחד, כולנו בני אברהם יצחק ויעקב, לכולם יש את אותה נשמה קדושה,

בכולם יש את סגולת ישראל. עקב סיבות שונות, יש מבינינו שהם רחוקים מעצמם וממהותם, וזו שליחות קדושה להחזיר אותם הביתה. הייתי אומר שזה גם שייך למצות השבת אבידה; כתוב: "והשבותו לו", והגמרא אומרת, "והשבותו" – גם את עצמו, זה מתייחס גם לגופו. ואם לגופו כך, קל וחומר לנשמתו.

איך יכול בחור בישיבה תיכונית לייצג את היהדות מול בחור חילוני?

מתבררת האמת, שבלי יחס אמיתי ליהדות, גם מצות יישוב הארץ לא יכולה להתקיים בשלמות

*

אם אני רואה את אחי טובע בנהר, האם אשאל מי צריך להציל אותו?

אחת הדרכים היא בדוגמה אישית. אם רואים בן או בת דתיים מתנהגים כמו שצריך, אז אומרים: תראו איך שאלה מתנהגים, זה תענוג! זה עצמו מביא שיהיה "שם שמים מתאהב על אחרים", זה קידוש השם. בנים ובנות צריכים לדעת שיש להם אחריות, שהתנהגותם היא לא רק לעצמם; הם יכולים להביא ברכה, בהתנהגותם, גם לאחרים, או חלילה להרוס.

בנוער יש הרבה אידאליזם, כשהוא רואה ערך במשהו, הוא מוכן להתמסר. אני בהחלט חושב, שבנים או בנות, שקיבלו חינוך טוב ומזדהים עם החינוך שקיבלו, יכולים להפיץ יהדות, אבל צריך להכיר מקרוב על מנת להדריך מי יכול לצאת ישירות החוצה ומי לא.

האם יש לחשוש מחשיפת הנוער לפגישה עם חילונים?

לפעמים זה יכול להיות ההיפך הגמור, זה יכול לחזק את הנוער משתי בחינות: הראשונה – לחזק אותו כתוצאה מהכרת

מה קרה לנו? ככל שאנו רחוקים מעצמנו, ממהותנו, מאורח חיינו האמיתי, מתורתנו ומיראת שמים אז "אין יראת אלוקים במקום הזה..." ואפשר להגיע, חלילה, לדברים הנוראים ביותר.

כך גם בעניין ארץ ישראל. מי שיונק את א"י מ"בראשית" עד "לעיני כל ישראל", שומע בפרשת השבוע איזה מקום תופסת א"י. הוא מבין שזו ארץ אשר עיני ה' אלוקיך בה.

ההזדהות עם היהדות היא הבסיס והמפתח לכל, גם לצד המוסרי וגם לצד הלאומי.

תורה: כבוד הדת, חיבת הדת, הכרת הדת, וקיום הדת. הסדר כל כך נכון. אם אני מזלזל במשהו לעולם לא אגיע אליו. זה מתחיל בכבוד וביחס, אחר כך אהבה, הכרה באופן מפורט ומתוך כך הקיום.

האם עלינו לחשוש שיציגו את הפצת היהדות ככפייה דתית?

אם הדבר נעשה בנעימות ובאהבה, והשני מרגיש כך, ואתה לא כופה עליו כלום, אין פה כפייה.

הרבי מליובאוויטש זי"ע השפיע בצורה אדירה על גל החזרה בתשובה בדור האחרון. מה הייתה שיטתו הייחודית של הרבי בנושא זה, ומה צריך ללמוד ממנה?

צריך ללמוד ממנו המון, בהרבה תחומים. מי אני בכלל שאתן איזושהי הערכה לדמות הענקית הזאת. הוא היה מנהיג בעל שיעור קומה בלתי רגיל, המילים הם קטנות לעומת המציאות. הוא החדיר בלב כל מי שהיה במגע איתו את האחריות הכלל ישראלית, להיות אחראים לכלל ישראל ולכל יהודי באשר הוא. האחריות והדאגה הזאת והמסירות נפש לכל יהודי, זה עצמו כבר מעל ומעבר.

לסיום, האם ניתן לומר כי כיום הפצת יהדות היא משימה מספר אחת?

זה ודאי הבסיס לכל. זה לא הדבר הבלעדי, אבל הבסיס לכל במובן הכלל ישראלי. כל הבעיות המוסריות שלנו היום נובעות מהתרחקות מתורה.

מספרים שביאליק התבטא פעם: מתי נזכה לגנב היהודי הראשון? אצלם לא היו גנבים. והנה "זכינו", ויש לנו גנבים ושוודים ואנסים ורוצחים... זה מזעזע!

באיזה אבר בגוף. זה לא מפריע לי? לא הייתי רוצה שהוא יהיה לבריאה לגמרי? לא כואב לי שהוא ככה? כל ישראל הם אחים ביולוגיים, בגוף או בנשמה. אנחנו רוצים שכולם יהיו בעלי תשובה, שכולם ילכו בדרך האמת. אולי המושג בעל תשובה הוא מפחיד, כי הוא חושב, שרוצים לשנות אותו. לא רוצים לשנות אותו, רוצים לעזור לו, שיהיה הוא עצמו, שיחזור לעצמו. במציאות הנוכחית הוא לא הוא, מפני שבמובן הטבעי היהודי, הוא צריך להתנהג בצורה אחרת לגמרי.

טביעה במובן הרוחני היא לא פחות חמורה מטביעה במובן הפיזי

הרב קוק זצ"ל כותב ארבעה שלבים של חינוך, לדור שהתרחק מקדושתה של

הריקנות שבחילוניות, ודבר שני – לחזק אותו מפני שהוא מרגיש שזו שליחות להעביר את האמיתות שלו לאחרים, וממילא הוא רק מתבצר באמיתות הללו.

אבל אני לא יכול להכליל, אם יש צעירים שהם עדיין רגל אחת בפנים ורגל אחת בחוץ, צריך להיות זהירים.

האם, לדעת הרב, עלינו לשאוף להחזיר בתשובה את החילוני ש עומד מולנו, או רק ליצור אצלו סימפטיה לדתיים או ליהדות?

האמת היא שאנחנו רוצים שכל בניך יהיו לימודי ה'. מה ההבדל ביני לבין ההוא? תאר לעצמך שיש לי אח שיש לו בעיות

זה בכלל משפיע על מישהו?

להאיר ולהדליק את הניצוץ היהודי החבוי בכל אחד מאחינו.

לסיום, עוד עקרון חשוב: לפעמים, כאשר יוצאים לקרב יהודים, לא תמיד זוכים להצלחות מסחררות'. לעתים חוזרים מתוסכלים,

וחושבים לעצמנו 'סתם בזבזנו את הזמן, לא הצלחנו לפעול שום דבר...'

ייתכן שגם אותו חסיד, שיצא באותו ערב להדליק את החנוכייה, חזר הביתה ואמר לאשתו: "היום היה 'על הפנים', לא פגשתי אף יהודי, כל ההשקעה הייתה לחינם...", וכלל לא ידע שבאותו זמן עבר לידו "במקרה" רכב, ובתוכו יהודי יקר, שבזכות אותה חנוכייה, השתנו חייו וחיי משפחתו מאפילה לאורה.

את התוצאות הנפלאות של פעולותינו, לא תמיד אנו יודעים. אבל זה עובד. תשאלו את יעקב...

לא מדובר בנוסטלגיה או בזיכרונות ילדות, אלא בקדושת נרות חנוכה, שהאירה בו וחיברה אותו לקב"ה.

כדאי לשים לב לנקודה קריטית בסיפור – יעקב הרגיש שזה שלו.

יש שחוששים לצאת ולהפיץ יהדות, מכיוון ש'לא נעים' להם. לא נעים 'לשווק' את התורה והמצוות 'שלנו', ולהציע אותן במקום המעשים והדעות 'שלהם'. אולם האמת היא שהתורה והמצוות שייכות לכולנו, 'להם' בדיוק כמו 'לנו'. את השייכות שהרגיש יעקב, חש כל יהודי בפנימיותו.

הקדוש ברוך הוא עדיין לא שמע על החלוקה בין חילונים לדתיים – השקר הזה לא קיים אצלו. כולנו יהודים, ובתוכנו מפעם רצון להיות מחוברים וקשורים אליו. לנו, שזכינו להיות קשורים אל אור התורה באופן גלוי, יש הזכות והחובה

אייל לוגסי

וחוטים לבנים משתלשלים ממכנסיו, עומד ומדליק חנוכיית ענק במרכז העיר. באותו רגע ממש התרגשתי. הרגשתי שזה שלי. אף על פי שמעולם לא נתקלתי בחנוכייה, חשתי שמצאתי את מקומי. החנוכייה האירה את נשמת.

כאשר גילתי שחנוכייה זה משהו שקשור ליהדות, התחלתי לבדוק ולברר, ומכאן החלה דרכי עד לשמירת תורה ומצוות

באופן שלם. "כיום יעקב גר בארץ, והוא בעל משפחה גדולה, הנאמנה למסורת ישראל."

לא יאומן! בחור שלא ידע כלל שיש דבר כזה שנקרא 'חנוכייה', הרגיש שזה שלו.

לפני כמה שנים זכיתי להכיר את יעקב (השם המלא שמור במערכת), יהודי חביב ומאיר פנים, שחזותו הרגועה לא הסגירה את החיים הסוערים שעברו עליו. את הסיפור הבא שמעתי ממנו באופן אישי:

"נולדתי וגדלתי בעיירה קטנה ונידחת בארה"ב. חוץ מעובדת היותי יהודי לא ידעתי שום דבר בעל משמעות על יהדות. התבגרתי תוך כדי חיפוש, במהלך השנים, אחר ה'אמת' בדתות ובכתות שונות ומשונות.

באחד הלילות נסעתי ברכבי לאחת הערים המרכזיות באזור מגורי. לפתע נגלה לעיני מראה מוזר – איש מזוקן שכיפה לראשו,

נגלה לעיני מראה מוזר - איש מזוקן שכיפה לראשו, עומד ומדליק חנוכיית ענק במרכז העיר

הנר החמישי

א

מספר הרב משה חיים גרינוולד מניו יורק: בשנת תרפ"ט (1929) התקיימה בוורשה חתונתו של הרבי מליובאוויטש. למחרת החתונה, הלך רבי מנחם זמבה לבקר את החתן במלון שבו התאכסן, ואבי, שהיה אז בחור צעיר, התלווה אליו. בסוף השיחה, לפני שנפרדו שני האישים, פנה החתן-הרבי אל אבי ואמר לו: "הרי עוד כמה ימים חנוכה - האם ידוע לך למה בנר חמישי של חנוכה עושים חגיגה מיוחדת?"

ב

אבי אמר שלעולם לא ישכח איך "כל מסכתות הש"ס 'עפו' שם בחדר", ואיך הגאון ר' מנחם זמבה יצא מהפגישה בהתפעלות עצומה מהחתן.

מאז עברו קרוב לעשרים שנה. אבי עבר את כל מוראות השואה, בתחילה בגטו ואח"כ במחנות ההשמדה. אשתו הראשונה וחמשת ילדיו הקטנים נטבחו מול עיניו. כשנסתיימה המלחמה, היה אבי שבור ורצוף בגופו ובנפשו. בשנת תש"ח נסע לארה"ב, החליט לשקם את חייו ונשא לאישה את אמי. לפני הנישואין הלך אבי להתברך מפיו של הרבי הרי"צ (= חותנו של הרבי מליובאוויטש). לאחר שברכו, אמר אבי לרי"צ כי הוא זכה להיות בחתונה הגדולה בוורשא, בתגובה אמר לו הרי"צ לרדת לפגוש את חתנו שנמצא בבניין. אבי ירד אל חדרו של החתן-הרבי, שזיהה אותו מייד ופתח בדברים: "כיוון שחותני אמר לך להיכנס אלי, אני מחויב לומר לך דבר תורה, וכיוון שאנו בחודש כסלו בסמיכות לחנוכה, הרי ידוע מנהג החסידים לעשות חגיגה מיוחדת בנר החמישי. ומהי

זה תפקידו של כל יהודי, בכל מקום שבו הוא נמצא, בוורשא או בלונדון, להאיר גם את המקום החשוך ביותר

היום הזה לא יכול אף פעם לחול בשבת קודש, ועל-ידי נר חנוכה מאירים גם את החושך הכי גדול בעולם. זה תפקידו של כל יהודי, בכל מקום שבו הוא נמצא, בוורשא או בלונדון, להאיר גם את המקום החשוך ביותר."

הסיבה? מכיוון שנר החמישי אף פעם לא יכול לחול בשבת, אם-כן זה עניין של החושך הכי חזק, וזה הכוח והחידוש של נר חנוכה - להאיר גם את החושך הכי חזק. זהו תפקידו של יהודי, בכל מקום בו הוא נמצא, בניו-יורק או בלונדון - להאיר גם את המקום החשוך ביותר". אבי נדהם. עשרים שנה אחרי, אותה אָמרה בדיוק...

ג

חלפו שנים, הרבי הרי"צ כבר נפטר, וחתנו - הרבי מילא את מקומו. אבי עבר לטורונטו והתקרב מאוד לחסידי סאטמר שהיו בעיר.

בחורף של שנת תשכ"ט התחתנתי, ואבי אמר לי שהוא מרגיש צורך להיכנס עמי לרבי מליובאוויטש לקבל את ברכתו, למרות שלמעלה מעשרים

שנה לא התראה עמו. כשנכנסנו לחדרו של הרבי, אבי נתן לרבי את ה'פתקה' כנהוג, בה היו כתובים השמות שלי ושל הכלה שלי ובקשת הברכה, שנזכה לבנין עדי עד. כשלקח הרבי את הפתקה מיד אבי, עוד בטרם פתח אותה, הביט באבי בחיוך רחב ואמר לו: "אחרי יותר מעשרים שנה, באמת הגיע כבר הזמן. בפרט שחותני הרי שלח אתכם אלי..." אבי נותר על עומדו המום. תוך כדי כך הרבי פתח את הפתקה, הביט בה כהרף עין ומיד התחיל לתת לנו ברכותיו שיהיה בנין עדי עד וכו'.

לפני שיצאנו, שאל אבי את הרבי: "מסיבות שונות, יצא לי במשך שנים לחיות בקרב חסידי סאטמר. אני שומע שם כל הזמן טענות ומענות על שיטת חב"ד. גם אצלי התעוררה קושיה בכל הקשור להתחברות לרשעים.

ידועים הרי הפסוקים כמו 'משנאיך ה' אשנא', ואיך זה שחב"ד מתחברים במאור פנים עם רשעים הלוחמים נגד השם ותורתו?". אבי אמר לרבי שהוא מבקש סליחה על עצם השאלה, ושלא התכוון, חלילה, לקנטר.

הרבי פנה אל אבי בשאלה: "מה היה עושה אותו קנאי מהשכנים שלך, אם חלילה הבת שלו הייתה יוצאת לתרבות רעה? האם היה מנסה להחזירה לדרך התורה והמצוות או שהיה מתרחק ממנה?" הרבי לא המתין לתשובה ומיד המשיך: "אותו קנאי, היה בוודאי עונה שכשמדובר בבת שלו זה שונה, כי על

"אחרי יותר מעשרים שנה, באמת הגיע כבר הזמן. בפרט שחותני הרי שלח אתכם אלי..." אבי נותר המום

זה נאמר 'ומבשרך אל תתעלם'. וכאן הרצינו פניו של הרבי והוא עצם את עיניו, דפק על השולחן ואמר: "אצל הקב"ה כל יהודי יקר

כמו בן יחיד! אצל כ"ק מורי-חותני כל יהודי הוא 'מבשרך אל תתעלם!'. לאחר מכן הביט הרבי בי ובאבי במבט חודר ואמר: "כידוע נהגו אצל כל החסידים לחגוג את נר חמישי דחנוכה. מה הטעם? כיוון שנר חמישי של חנוכה לעולם לא יכול לחול בשבת ולכן זה מסמל את שיא החושך, ובכח של נר חנוכה אפשר להאיר גם את המקום החשוך ביותר. תפקידו של כל יהודי הוא להאיר גם את המקומות הכי חשוכים, ולא משנה אם הוא נמצא בטורונטו או בלונדון. כל יהודי הוא בנו יחידו של הקב"ה וכשמדליקים את הנשמה שלו בנר של קדושה - מתעורר גם היהודי הרחוק ביותר במקום החשוך ביותר". אבי נדהם כל-כך עד שלא שמע את מלות הברכה האחרונות ולא זכר איך הוצאתי אותו מחדרו של הרבי. כל הדרך חזרה לטורונטו הוא לחש רק שתי מלים: "פלאי-פלאים, פלאי פלאים!"

החנוכייה. לפתע, הסתכל אבי ושם לב לחמשת הנרות הדולקים – וכמעט התעלף. הוא נזכר במשפט המוזר שהרבי הקדוש אמר לו לפני חמישים שנה, לפני שלושים שנה ולפני עשר שנים: "נר חמישי של חנוכה מסמל את הכוח של החנוכייה והתפקיד של יהודי להאיר גם את המקום החשוך ביותר, בוורשא או בלונדון, בניו-יורק או בלונדון, בטורונטו או בלונדון" "מה יעשה אותו 'קנאי', אם הבת שלו תידרדר... אצל הקב"ה כל יהודי הוא בן-יחיד..." אין צורך לומר שהבחורה חזרה בתשובה שלמה, ואין גם צורך לומר שמאותו היום לא פתח יותר אותו 'קנאי' את פיו נגד חב"ד...

מאז עברו בערך כעשר שנים. בחודש כסלו של שנת תשל"ט התחתן אחי הצעיר בלונדון, וכל המשפחה נסעה לחתונה. במטוס ראיתי שאבי מאד מוטרד ומשהו מעיק לו. לאחר שהפצתי בו, סיפר לי: כמה דקות לפני שעזב את הבית, בטורונטו, נכנס אליו השכן, מהמכובדים ביותר בקהילה, ובכה לפניו בדמעות שליש. הוא אמר כי בתו הידרדרה מאד. בתחילה ההורים לא ידעו מכך, מכיוון שהסתירה זאת, אבל לפני שבועיים התברר להם, למרבה האסון והבושה, שהיא ברחת עם איזה גוי ללונדון. מאז, אצלם בבית, בכי ומספד ותשעה באב. השכן ביקש מאבי, לרגל נסיעתו ללונדון, שינסה לטכס עצה ולהתעניין אודותיה. אולי יחוס ה', ויוכל לעזור למצוא את הבת ולמנוע ממנה רדת שחת...

ה

לאחר כמעט שנה, הצליח אבי להיכנס ל"יחידות" אל הרבי. אבי סיפר לי שכשהתחיל לספר את הסיפור פרץ בבכי. הרבי שמע ממנו רק כמה משפטים, ואז פנה לאבי ואמר לו: "לחותני הרי היה מבט רחוק..." בכל פעם שסיפר אבי מורי זצ"ל את הסיפור, היה אומר, שהרבה יותר מהמופת הפלאי של הרבי, שכבר בהיותו חתן ראה כל-כך למרחוק, הוא התפעל בכל ליבו מהענווה העצומה של הרבי, שאמר בפשטות וברצינות הכי גדולה: "לחותני הרי היה מבט רחוק..."

למחרת החתונה, פנה אבי, דרך המחנות, אל שליח חב"ד הרב אברהם יצחק גליק. הרב גליק הבטיח לעשות כל מאמץ לאתר את הנערה. אינני יודע איפה חיפש הרב גליק, לאן הלך, אצל מי בירר, אבל באחד הלילות, כעבור כעשרה ימים – אבי ואמי נשאר בלונדון עד אחרי חנוכה – צלצל הרב גליק למחותן ואמר שיבוא אליו בדחיפות "יש לי הפתעה מאד טובה". המחותן ואבי מיהרו לבית הרב גליק. כשנכנסו, ראו בסלון בחורה שיושבת וממרת בבכי. בפתח הסלון דלקה

על פי הספר 'ורבים השיב מעוון' מאת הרב אהרן דב הלפרין

רבים מאחינו בני ישראל כוכים מתוך מועקה נפשית שלפעמים גם לא ידעו פישרה ורק שמרגישים הריקנות האיומה אשר בחייהם. אסור להעלים אוזן משוועתם (הרבי)

"צריך להעלות לארץ ישראל כמה שיותר יהודים. כאן הם יוכלו ללמוד ולהתקרב ללאמונה וליהדות. נעודד אותם לעלות, אלעד יבא. כיתה ט', ישיבת תיכונית תורה ומדע מכון לב, ירושלים

"יהדות צריך להפיץ במקום שבו אתה גר. צריך שבכל מקום בעולם יגורו יהודים שיפיצו יהדות, אפילו לגויים!"
אביחי שושן. כיתה י"א, ישיבת תיכונית קרית ארבע

"צריך להראות לציבור הפחות דתי את החכמה והיופי של תורתנו הקדושה. כדאי לעשות זאת כמו כן, כל אחד שבתא המבינים באמת בתורה. לעניין וללמד אותם כפי יכולתו. באופן אישי, אני נפגש מידי שבוע עם חילונים בתזמורת בה אני מנגן. אנחנו לומדים יחד וזה ממש מעניין ומשמח אותם."
יהושע בלור, כיתה י"ב, בית הספר המדעי, כפר בתיה

ביצד לדעתך מומליץ להפיץ יהדות?

"על ידי דוכני מצוות של הנחת תפילין, נטילת ארבעת המינים בסוכות וכדו', שיצבו במקומות מרכזיים. כדאי גם לצאת לשטח, בריקודים ובשירה, זה ממש מעודד את החברה הישראלית."
תומר שרעבי, כיתה י"ב, ישיבת 'קרית יעקב הרצוג', כפר סבא

"כנסים ופסטיבלים של מוזיקה ולימוד תורה הם דרך חזקה להפיץ יהדות. זהו מקום בו דתיים ושאנים דתיים מוצאים את המשותף ביניהם ובדרך מהנה לומדים תורה וטונעמים מהיהדות. השתתפתי בכנסים כאלה, וזו הייתה חוויה עוצמתית ומשמעותית עבורי."
שחר קרסנטי, ישיבת נחשון, נחם

"דרך אמצעי התקשורת. טלוויזיה, רדיו, אינטרנט. לפרסם פרסומות של יהדות. זה מה שהולך ואחרי זה אנשים נמשכים!"
דוד זריבי, ישיבת נעם, ירושלים

"להשתלב בתקשורת הכללית, ולנסות להעביר שם תכנים שמראים את השמחה והחיות שביהדות ובחיי התורה והמצוות. על ידי תוכניות, שיעורים וכדו' והכל מתוך אהבה ולא על ידי כפייה."
עודד וייסבוים וישי לאוב, כיתה י', ישיבת 'דרכי נעם', פתח תקוה

בחנוכה של שנת תשנ"ב יזם הרבי מליובאוויטש זי"ע מעמד 'פרסומי ניסא' עולמי. במהלך המעמד הוקרנו שידורים חיים מ-10 מדינות ב-5 יבשות העולם.

בתמונה: הרב מרדכי אליהו שליט"א על מסך ענק, בין חנוכיית ענק למגדל אייפל, במרכז פריז שבצרפת, נואם בשידור חי מהכותל המערבי בירושלים

הפצת יהדות לאור הנרות

מתוך שיחות הרבי מליובאוויטש

ההלכה היא כבית הלל שאופן ההדלקה הוא 'מוסיף והולך' – בכל יום מוסיפים עוד נר. ההארה וההשפעה על סביבתנו החיצונית צריכה להיעשות מתוך התקדמות מתמדת ובלתי פוסקת. עלינו להמשיך ולהשפיע עוד ועוד, מוסיף והולך, בלי להסתפק במה שעשינו אתמול.

ההלכה קובעת כי עלינו לדאוג לכך שהנרות אותם אנו מדליקים יהיו מסוגלים להמשיך ולדלוק עד לשעה המתאימה. באותו אופן, גם כאשר פוגשים יהודי אחר ומשפיעים עליו, יש לדאוג לכך שאותה השפעה תהיה משמעותית ותמשיך לדלוק בתוכו לאורך זמן.

גם מי שדר בעליה – עליית הגג, צריך להדליק את הנר בצד הפונה לרשות הרבים. ההוראה הנלמדת מכך היא שגם 'בני עליה', אותם אלו שנמצאים בדרגות מרוממות חייבים להשפיע ולהאיר את חשכת העולם.

נרות החנוכה צריכות להיות מונחות במקום מבלי לנוע – "מניחו על פתח ביתו". כמו כן, כאשר יהודי מתעסק בהפצת יהדות ובהארת הסביבה עליו לדעת שמשימה זו צריכה להיות קבועה ומונחת בנפשו. עליו להתעסק בכך כדבר שהוא חלק ממנו ומסדר חייו התמידי.

זמן הדלקת הנרות הוא "עד דכליא ריגלא דתרמודאי" = עד שתכלה רגל התרמודאים (בני אומה עתיקה) מן השוק. הרמז הפנימי בזה הוא: אור התורה והמצוות צריך להשפיע גם על כאלו שהם בבחינת 'תרמודאי' מלשון 'מורדים'. צריך להשפיע ולקרב גם את אלו המורדים, וכופרים בתורה, ולהביאם למצב של 'כליא' – כלות הנפש להשם.

מצווה מן המובחר להדליק את הנרות בשמן זית.

השמן מסמל את סודות התורה העמוקים ביותר – 'רזין דרזין דאורייתא'. ההוראה מכך היא שצריך להשפיע את אור השמן – אור סודות התורה לכל יהודי, אף לזה שנמצא עדיין 'בחוק' ורק מתחיל את דרכו בקיום התורה והמצוות.